

A földalatti vízkészletek számbavételével és nyilvántartásával kapcsolatos KGST ülés Budapesten

Írta: dr. Mészáros Mihály

Ez év március hó 25—30. között a KGST tagállamok központi földtani szerveinek vezetői által hozott határozatra, ideiglenes munkacsoport ülés folyt Budapesten az ivó és ipari víz-ellátás céljára szolgáló földalatti vízkészletek számbavétele és nyilvántartása tárgyában.

Az ülésen résztvevő delegációk tagjai a következők voltak:

Bolgár Népköztársaság részéről: N. Ruszev, a „Vodakanalprojekt” osztályvezetője, Nenkov, az „Energoprojekt” csoportvezetője.

1. kép: A magyar delegáció

Magyar Népköztársaság részéről: Benkő Ferenc, az Országos Földtani Főigazgatóság vezetője, Mészáros Mihály, az Országos Földtani Főigazgatóság Készletszámítási Osztályának vezetője, Illés György, az Országos Vízügyi Főigazgatóság fősztályvezetője, Schmidt E. Róbert, a M. Á. Földtani Intézet osztályvezetője, Bélteky Lajos, az Országos Földtani Főigazgatóság főmérnöke, Urbancsek János, az Országos Vízkutató és Fúró Vállalat főgeológusa, mint delegáció tagok. Bözsöny Dénes Országos Vízügyi Főigazgatóság, Kocsis Árpád Országos Vízügyi Főigazgatóság, Venkovits István Dorogi Szénbányászati Tröszt részéről, mint szakértők.

Német Demokratikus Köztársaság részéről: H. I. Veder, a delegáció vezetője, Állami Földtani Bizottság alkalmazott földtani osztály vezetője, J. Cisang, a Központi Földtani Intézet hidrogeológiai osztály vezetője, N. Meinert, az „Északi” Földtani Kutató Vállalat hidrogeológiai osztály vezetője, J. Jurek, a „Déli” Földtani Kutató Vállalat alkalmazott földtani osztály vezetője, R. Vagler, az Állami Földtani Bizottság kiküldötte, tolmácsnő.

Lengyel Népköztársaság részéről: I. Klynyszki, a Központi Földtani Hivatal hidrogeológiai és mérnökgeológiai osztály vezetője, B. Pacsinzski, a Földtani Intézet hidrogeológiai osztályának vezetője.

2. kép. A csehszlovák, román és szovjet delegáció

Román Népköztársaság részéről: E. Liteanu, az Állami Földtani Bizottság hidrogeológiai és talajtani osztályának vezetője, mint szakértő geológus, M. Kroitoru, a Kutató Vállalat hidrogeológiai alszekciójának vezetője.

Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége részéről: A. Konopljancev, az Összszövetségi Hidrogeológiai és Mérnökgeológiai Intézetének osztályvezetője, N. Bindeman, az Összszövetségi Hidrogeológiai és Mérnökgeológiai Tudományos Kutató Intézet laboratóriumának vezetője, N. Krasznopevcev, az Állami Ásványvagyon Bizottság tagja.

Csehszlovák Szocialista Köztársaság részéről: K. Staniszlav, a delegáció vezetője, Központi Földtani Hivatal főmérnöke, V. Pelikan, a Földtani Kutató Vállalat földtani osztály vezetője, F. Hercog, a Prágai Vízművek hidrogeológus szakértője.

KGST Titkársága részéről: A. Golov, a titkárság földtani csoportjának tanácsadója.

Az ülést Benkő Ferenc elvtárs, az Országos Földtani Főigazgatóság vezetője nyitotta meg.

Üdvözölte a tagországok delegációit. Kihangsúlyozta, hogy a mélységi vizek kérdése nagy és állandóan növekvő kérdése valamenyi tagállamnak.

A földalatti víz a legfontosabb ásványi nyersanyag, gyakorlati fontossága egyetlen más ásványi nyersanyagéval sem mérhető össze. A lakosság növekvő vízigénye, a mezőgazdaság és az ipar egyre nagyobb ütemű fejlődése fokozódó igényeket támaszt a vizek felhasználásával kapcsolatban. Ezzel az igényvel

párhuzamosan a mélységi vizek népgazdasági fontossága rohamosan növekszik, és ugyanakkor egyre felelősségteljesebb munka hárul ezeknek a vizeknek a kutatását, feltárását végző szakemberekre, szervekre.

A vízellátás eredményes megoldása, a vízgazdálkodás biztosítása érdekében a készletek megbízható számbavétele és rendszeres nyilvántartása elengedhetetlen.

Ezután a szovjet delegáció vezetőjének javaslatára a Magyar Népköztársaság delegációjának vezetőjét, Benkő Ferenc elvtársat választották meg az ideiglenes földtani munkacsoport ülésének elnökéül.

Az ülés napirendjéül az ivó és ipari vízellátás céljaira szolgáló földalatti vízkészletek kiértékelése és nyilvántartása tárgyú tárgyalási anyagot fogadták el. Elhatározták, hogy nem alakítanak külön munkabizottságokat a rész kérdések megtárgyalására. A tárgyalandó anyag szerves összefüggése miatt az ülés egész ideje alatt egy munkabizottság foglalkozott a napirendi témával.

A jelentés és javaslatok elkészítése és formába öntése céljából a delegációk vezetői jelölése alapján szerkesztő bizottság alakult.

A munkabizottság vezetőjének A. Konopljancev elvtársat, a szerkesztőbizottság vezetőjének N. Krasznopevcev elvtársat választották meg.

A következő két napon munkabizottsági ülés volt, hol a napirendi témát megvitatták és kialakították az értekezlet közös álláspontját.

Az ülés negyedik napján megtartott plenáris ülés megvitatta a jegyzőkönyv-tervezetet és véglegesen a tagországok központi földtani szervei vezetőinek értekezlete elé terjesztendőnek elfogadta.

Az ideiglenes munkabizottsági ülés résztvevői tanulmányi kirándulások keretében megismerkedtek Budapest földtani, vízföldtani felépítésével, valamint több budapesti termálvíz-létesítménnyel. Ezen kívül a falusi mélységbeli vizekkel történő vízellátást, a mezőkövesdi, miskolci, miskolc-tapolcai, lillafüredi és egri hideg és termális mélységbeli vizekre támaszkodó vízmű létesítményeket tanulmányozták.

Ellátogattak Budapesttól É-ra a Duna-kanyarban tervezett vízierőmű színhelyére, mely megvalósulása után, a vízduzzasztás révén, a földalatti vízkészletek vízháztartására várhatóan ugyancsak befolyást fog gyakorolni.

Megismerkedtek még Budapest vízellátását szolgáló partiszűrűsű vízművekkel is.

Az ideiglenes munkabizottsági ülés munkája sikeresen zárult. Egy sor kérdésben közös nevezőre hozta a véleményeket. Megszabta a további vizsgálatok és kutatási feladatok irányát. Az ülés résztvevői kölcsönösen kicserélték tapasztalataikat, melyeket a tanulmányi kirándulásokon szerzett tudományos és műszaki szempontú ismeretek a gyakorlatban is kiegészítettek.

3. kép. A német delegáció

4. kép. A szovjet és bolgár delegáció, előtérben a magyar delegációval

Katanga és a Kongó medence ásványi kincsei

Írta: Rásonyi László

Napjaink egyik állandóan szóbanforgó témája Katanga, a Kongói Köztársaság ásványkincsekben leggazdagabb tartománya. Nap mint nap foglalkozik sorsával a sajtó, sok beszélgetésnek a tárgya. Katanga neve előttünk, geológusok előtt nem ismeretlen. Ha máskor nem, akkor még tanulmányaink idején foglalkoztunk többször ásványelőfordulásaival.

Az alábbiakban tájékoztató összefoglalást kívánok adni Katangáról, ennek a hatalmas területnek a földtani viszonyairól, ásványi kincseiről, ezek kitermeléséről, általában azokról a kérdésekről, amelyek számunkra érdekesek.

A független Kongói Köztársaság 1960. június 30-i megalakulása óta állandó viszálkodás, a haladó erők üldözésének, az ENSZ erők közbelépéseinek a színtere. A zavarok kezdetét Katanga tartomány elszakadása és külön állammá alakulása okozta. Katanga fontosságát aláhúzza, hogy a föld egyik ércekben leggazdagabb vidéke. A bányászat főleg belga monopól társaságok kezén van, amiben az angol és az amerikai tőke is résztvesz.

A Kongói Köztársaság (2,345 ezer km² területen 14,5 millió lakos) közigazgatásilag 6 tartományra oszlik. Ezek közül ásványi nyersanyagokban gazdag a keleti (nemesfémek, gyémánt) Kivu (berillium, ón) és az északi tartomány (gyémánt). A leggazdagabb azonban Katanga (496 ezer km² területen, 1,6 millió lakossal).

Kongóban a függetlenség kikiáltásakor, a politikai zűrzavarok kezdete előtt érte el a legmagasabb fejlettséget a bányáipar, amelyben a lakosság 15%-a dolgozott. 106,000 a bányászatban, 147,000 a feldolgozó iparban. A kitermelt nyersanyag mennyisége 60%-kal emelkedett az elmúlt 10 évben. Az utolsó 3 évben a réz 18%, a kobalt melléktermékeivel együtt 33%, ón 11%, ezüsttermelés 25% emelkedést mutatott.

Az ország ásványi nyersanyagtermelésének nagy mennyiségét illusztrálja, hogy 1960-ban 15,7 millió kongói frank értéket ért el. Ennek 76%-a, 12,1 millió frank a Katangára